Career psychology in Ukraine: a state-of-the-art review, paradigms, & the new coronavirus reality

O. Shatilova

Department of Psychology, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine Corresponding author. E-mail: shatilova.lks@gmail.com

Paper received 19.09.20; Accepted for publication 04.10.20.

https://doi.org/10.31174/SEND-PP2020-239VIII95-23

Abstract. This article reviews and discusses career psychology in the context of Ukraine and also the recent coronavirus pandemic. The paradigms underlying Ukrainian career psychology and relevant research efforts are highlighted. We found that the career counseling services in employment centers were insufficient for the new pandemic reality. Psychologists and career counselors (due to the huge number of newly unemployed) are overwhelmed with large amounts of work, which may be preventing them from effectively helping clients with career-related issues during the pandemic.

Keywords: career, COVID-19, Ukraine, employment centers, review, paradigm.

Introduction. The field of career psychology is quite new and equally complicated. New approaches to career counseling and career assessment continue to appear. New career theories, including 'special group' career theories continue to be developed. These ideas are explored in-depth and published in scientific journals such as the Journal of Career Assessment (JCA), Journal of Career Development (JCD), Career Development Quarterly (CDQ), Canadian Journal of Career Development (CJCD), Australian Journal of Career Development (AJCD), and Journal of Career and Technical Education (JCTE). However, it seems that issues related to the coronavirus and its impact on careers have not been opportunely reflected. Moreover, the specific measures taken by a particular country are significant. Therefore, it is timely and relevant to explore career-related problems in the context of the coronavirus in

Theoretical Background. The theoretical basis of our work includes relevant journal articles, books, dissertations, and other research documents devoted to career psychology in Ukraine in addition to Ukrainian COVID-19 papers published in 2020.

Purpose of the Study. The purposes of this paper are (a) to review studies on career psychology in Ukraine; (b) to highlight paradigms underlying Ukrainian career psychology and their historical contexts; (c) to illuminate problematic frontiers associated with the recent coronavirus pandemic.

Research Methods. A comprehensive search (abstract scanning and keyword search) of the literature related to career psychology was undertaken to collate findings published in the past 14 years. All relevant articles, books, and dissertations were examined to identify differences and commonalities; thus, the central themes were extracted and compared.

Presenting the main material. Ukrainian career literature contains an extensive amount of material that has been summarized previously [41]. The present review differs in several ways: (1) here we focus on new problematic frontiers generated by the current coronavirus pandemic and labor law changes. These two factors have considerably changed the field of career psychology over the past few years; (2) rather than presenting a detailed analysis of each study, here we briefly describe new additions to the literature and focus on exploring in depth the underlying paradigms and their historical contexts.

In general, Ukrainian psychologists focus on students' career readiness and gender barriers. The search for solutions to such career problems can be traced in the works of contemporary Ukrainian psychologists including O. Kutsyi, L. Dolhykh, T. Karamushka, L. Karamushka, N. Hura, O. Schotka, L. Berezovska, N. Shelenkova, O. Kuznetsov, N. Mayorchak, N. Mozola, A. Poplavska, M. Suriakova, I. Shtuchenko, Yu. Tverdokhvalova, T. Kanivets. A. Borysiuk, V. Vintoniak, T. Govorun, O. Bondarchuk, M. Horenko, A. Zhuravel, I. Petrovska, N. Goncharova, V. Ovsiannikova, Ye. Tatarinov, N. Proskurka, V. Cherniavska, O. Shatilova, V. Hupalovs'ka, Yu. Zavatskyi, and V. Zavatskyi et al. [2,4-13,15,18-23,27-30,32,35,37-44].

Presently in Ukraine, the term 'career' is perceived in a slightly negative light because in the Soviet Union, 'career' was closely related to 'careerism' as a selfish and impudent pursuit of personal well-being, regardless of public interest. Public interest prevailed over private interest, moreover, career growth was associated with selfish efforts. This historical situation still impacts researchers today. Until recently, 'career' was often replaced by other, more positive terms (e.g., profesiogenesis, professional success, professionalism).

In modern Ukraine, career research is carried out according to three main paradigms. The first paradigm is based on activity theory pioneered by S. Rubinstein & O. Leont'ev during the 1930s in the Soviet Union. In Ukraine during the 1930s, H. Kostiuk and his colleagues, as well as scholars of the Kharkiv school of psychology (e.g., P. Halperin, O. Zaporozhets, H. Lukov, V. Asnin, L. Bozhovych, P. Zinchenko) further developed this line of research. At present, many career-related studies include ideas revised from these authors and their followers. The second paradigm is acmeological, which was also developed in the Soviet Union and reflects an interdisciplinary approach. 'Acme' refers to a peak of development; as such, acmeology focuses on professional development, the highest achievements of the individual in a professional activity. Many studies have explored the acmeological aspects of (e.g., N. Bilousova [3], O. Roshchenko [33], careers M. Yevtukh [14], L. Zlochevska [16], M. Zos-Kior [17], O. Kucheryavyi [24], Ye. Tatarinov [36]). The third paradigm is associated with Western psychology, Super's theory of career development, and Schein's typology. The term 'career' has been actively used since about 2005, and the

cross-cultural adaptation and validation of Schein's Career Anchors Questionnaire (V. Chyker & V. Vinokurova in 2000) indeed has promoted this important step, increasing the amount of research.

Let's return to the current pandemic reality. In 2020 J. Akkermans, J. Richardson, & M. Kraimer [1] published an article "The COVID-19 crisis as a career shock: Implications for careers and vocational behavior". These scholars offer three key lessons to help us understand the career consequences of the current pandemic reality. We agree with the authors' opinion that career shock has differential implications, can lead to both negative and positive consequences, and some key psychological resources make it more manageable. Nevertheless, the importance and impacts of the specific measures taken (or not taken) in a given country (M. Svintsytskyi [34], L. Lavrynenko [25], L. Lutai [26]) warrant investigation. Therefore, below we examine the practical problems hindering the functionality of Ukrainian employment centers.

A career counseling service was launched in Ukrainian employment centers in 2019. This was due to changes in the law "Procedure for registration, re-registration of the unemployed and keeping records of persons seeking employment" [31]. We are concerned (because of the psychological impact of career shocks) that most of the current career counselors do not have a degree in psychology and only cooperate with psychologists when they consider it necessary (according to our psychologist in the employment center). The COVID-19 pandemic has been economic detrimental to this area, and the career counseling service, which was not completely ready in 2019, now faces almost insurmountable obstacles. In the new pandemic reality, career counselors are overworked and, therefore, experiencing burnout and stress. They cannot effectively fulfill their professional duties due to the huge number of newly unemployed. Specifically, psychologists and career counselors in employment centers have the same amount of time to manage skyrocketing amounts of work. While for scholars, the COVID-19 pandemic is a new research topic, a reason to unite the efforts of different disciplines, revise existing theories, and create new questionnaires, for nonscientists, psychologists, and general citizens, the consequences are much different.

Thus, we believe that the career counseling service in Ukrainian employment centers is not ready to successfully function in a pandemic. Non-psychologists working as career counselors are unable to diagnose the psychological state of the client and refer him/her to psychologists. We also think that it is necessary to financially motivate psychologists who work directly with people in a pandemic. This applies especially to psychologists in employment centers and other state-run organizations since the amount of work and risks have increased greatly. It makes the most sense to create an online platform offering psychological resources (e.g., operated by volunteers). Many psychological organizations have already begun to work in this direction. It is necessary to understand that clients with career problems during a pandemic need psychological help, but do not receive it due to financial limitations. In Ukraine, there is no acknowledgment of the need for psychological help, and the impoverishment of the population further aggravates the situation in this area.

Conclusions. A review of the research on Ukrainian career psychology revealed that modern Ukrainian career research follows three major paradigms. The first paradigm is based on Activity theory and the second is based on an acmeological point of view. Both of these approaches were developed in the Soviet Union, revised with Western career approaches, and presented in modern career studies. Since in the Soviet Union, the term 'career' had a strong negative connotation, in modern Ukraine, it's still perceived in a negative light.

This article also discusses career psychology in the context of a worldwide pandemic. It is imperative to study not only clients' career problems but also the problems of psychologists and career counselors. Career counseling services in employment centers were found to be unprepared for the COVID-19 reality. Many career advisors (most of whom do not have a psychology degree in Ukraine) are experiencing burnout and stress and, therefore, cannot fulfill their professional duties. The situation is also of concern for many psychologists working in employment centers and other state organizations. It may prevent providing sound psychological help to clients with career issues and employment needs.

Acknowledgments. We gratefully acknowledge the invaluable assistance of O. Martynenko, our psychologist in employment center for her help and support. We wish to thank the American Manuscript Editors (www.americanmanuscripteditors.com) for editing the manuscript.

ЛІТЕРАТУРА

- Akkermans J., Richardson J., Kraimer M. The Covid-19 crisis as a career shock: Implications for careers and vocational behavior. Journal of Vocational Behavior. 2020. 119:103434. URL: https://doi.org/10.1016/j.jvb.2020.103434 (date of access: 13.09.2020).
- Березовська Л. Кар'єрні орієнтації сучасних студентів. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2016. № 1. С. 105—113.
- 3. Білоусова Н. Акмеологічний підхід до професійної підготовки медичних представників у вітчизняних фармацевтичних компаніях. Освітній простір України. 2019. № 15. С. 66—72. URL: https://doi.org/10.15330/esu.15.66-72 (дата звернення: 13.09.2020).
- 4. Бондарчук О. Психологічні фактори успішної професійної кар'єри керівників загальноосвітніх навчальних закладів. Вісник післядипломної освіти. 2010. Вип. 2. С. 175—182.

- Борисюк А. Професійна кар'єра як соціальнопсихологічний феномен:[етапи, типи проф. кар'єри]. Проблеми загальної та педагогічної психології. 2007. Т. 9, Ч. 4. С. 94—101.
- 6. Вінтоняк В. Професійний "Я-образ" як чинник визначення офіцером стратегії кар'єрного зростання: автореф. дис. . . . канд. психол. наук: 19.00.10. Київ, 2014. 21 с.
- 7. Говорун Т. Професійна освіта та кар'єра в прикладних соціально-психологічних дослідженнях. Інформаційні технології і засоби навчання. 2009. № 6(14). URL: http://lib.iitta.gov.ua/8548/1/218-640-1-PB.pdf (дата звернення: 13.09.2020).
- Гончарова Н. Роль професійної підготовки в проектуванні кар'єри майбутніх учителів. Психологія і особистість. 2016.
   №. 2(10), Ч. 1. С. 180—188.
- Горенко М. Структура психологічної готовності студентів до здійснення професійної кар'єри. 2016. URL:

- http://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/4811 (дата звернення: 16.09.2020).
- Гупаловська В., Каляманська О., Щербатюк О. Гендерні особливості кар'єрних орієнтацій молоді. Вісник Львівського університету. Філософські науки. 2008. Вип. 11. С. 229—246.
- 11. Гура Н. Задоволеність кар'єрою як фактор кар'єрного розвитку та соціально-професійної мобільності. Організаційна психологія. Економічна психологія. 2019. №. 2-3(17), С. 35—47. URL: https://doi.org/10.31108/2.2019.3.17.4 (дата звернення: 13.09.2020).
- Гура Н. Організаційно-психологічні чинники розвитку та переривання кар'єри: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.10. Київ, 2019. 239 с.
- 13. Долгих Л. Вплив статеворольових стереотипів на кар'єрні домагання молоді: автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.05. Київ, 2007. 14 с.
- 14. Євтух М., Скорик Т. Акмеологічний підхід до становлення професійної успішності майбутнього вчителя. Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" ім. Т. Шевченка. 2020. № 7(163). С. 8—13. URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.3758956 (дата звернення: 13.09.2020).
- 15. Журавель А. Інтервізія як засіб підготовки майбутніх психологів до побудови професійної кар'єри: автореф. дис. . . . канд. психол. наук: 19.00.10. Київ, 2014. 20 с.
- 16. Злочевська Л. Акмеологічний підхід у підготовці учнівської молоді ПТНЗ до побудови й реалізації професійної кар'єри. Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання: матеріали Звітної науково-практичної конференції, м. Київ, 24—25 бер. 2014 р. / Інститут професійнотехнічної освіти НАПН України. Київ, 2014. С. 64—66.
- Зось-Кіор М. Удосконалення державно-управлінської практики засобами кар'єрного консалтингу. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Л. Українки. 2018. № 1. С. 29—35. URL: https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-01-29-35 (дата звернення: 13.09.2020).
- 18. Канівець Т. Особливості формування психологічної готовності студентів вищих навчальних закладів до здійснення майбутньої професійної кар'єри. Організаційна психологія. Економічна психологія. 2015. №. 1. С. 69—77.
- 19. Карамушка Л., Карамушка Т. Тренінгова програма "Професійна кар'єра та психологічне здоров'я освітнього персоналу". Організаційна психологія. Економічна психологія. 2019. №. 4(18). С. 36—45. URL: https://doi.org/10.31108/2.2019.4.18.5 (дата звернення: 13.09.2020).
- 20. Карамушка Т. Уявлення аспірантів про сутність майбутньої професійної кар'єри, можливі напрямки і типи її здійснення. Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. 2014. №. 2(23). С. 92—98.
- 21. Кузнецов О. Кар'єрна спрямованість студентів технічних спеціальностей. Вісник Харківського національного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. Психологія. 2016. Вип. 52. С. 78—86.
- 22. Куций О. Перспективи формування "психології кар'єри" як галузі психології. Соціально-правові студії. 2019. Вип. 1(3). С. 10—14.
- 23. Куций О. Потенціал психології кар'єри та перспективи його застосування щодо персоналу, який діє в особливих умовах. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2015. Вип. 18. С. 111—120.
- 24. Кучерявий О. Акме-синергетична концепція кар'єрного зростання як результат самотворчості та професійної творчості особистості. Наукові праці ВНЗ "Донецький національний технічний університет". Серія: Педагогіка, психологія і соціологія. 2014. №. 1(15), Ч. 2. С. 136—141.
- Лавриненко Л. Ринок праці на карантині та професії, які будуть затребувані після пандемії COVID-19. ΛΟΓΟΣ.

- ONLINE: Економічні науки. 2020. №.9. URL: https://doi.org/10.36074/2663-4139.09.03 (дата звернення: 14.09.2020).
- 26. Лутай Л. Проблеми безробіття України в умовах коронавірусної інфекції. Матеріали III Міжнародної науковопрактичної конференції "Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України", м. Кропивницький, 14 квіт. 2020 р. / Центральноукраїнський національний технічний університет. 2020. С. 273—274.
- Майорчак Н., Мозола Н. Психологічні аспекти формування кар'єрних орієнтацій у менеджерів низової ланки. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. 2014. Вип. 1. С. 252—259.
- Овсяннікова В. Особливості професійної кар'єри особистості. Проблеми сучасної психології. 2013. №. 1. С. 91—104.
- 29. Петровська І. Психологічні особливості кар'єрних орієнтацій студентів-психологів. Молодий вчений. 2015. №. 2(17). С. 224—227.
- Поплавська А. Психологічні особливості кар'єрних орієнтацій військовослужбовців: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.10. Київ, 2006. 229 с.
- 31. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. №. 792. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2018-%D0%BF#Text (дата звернення: 15.09.2020).
- 32. Проскурка Н. Професійна кар'єра як один із аспектів професійного розвитку особистості. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія. 2009. № 2. С. 28—31. URL: https://doi.org/10.18372/2411-264X.2.2120 (дата звернення: 14.09.2020).
- 33. Рощенко О. Музикознавче акме Наталії Савицької: на шляху до музикологічної акмеології. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 2. С. 328—332. URL: https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2019.177709 (дата звернення: 14.09.2020).
- 34. Свінцицький М. Світові тенденції на ринку праці, пов'язані з COVID-19. Управління персоналом в інституційній економіці:матеріали І Всеукр. наук. практ. конф. студ., аспір. і мол. вчених, м. Київ, 29 квіт. 2020 р. / Київ КПІ ім. І. Сікорського. Київ, 2020. С. 84—85.
- 35. Сурякова М. Уявлення про професійну кар'єру майбутніх інженерів-металургів. Актуальні проблеми психології. 2008. Т. 1: Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. Ч. 21-22. С. 125—131.
- 36. Татарінов €. Акмеологічний підхід до становлення особистості в професійній діяльності. Вісник Національної академії оборони України. 2009. №. 2(10). С. 140—146.
- 37. Татарінов €. Психологічні особливості кар'єрних домагань офіцерів. Вісник Національного університету оборони України. 2010. №. 4(17). С. 211—219.
- 38. Твердохвалова Ю. Взаємозв'язок між орієнтацією студентів на управлінську кар'єру та особливостями спрямованості особистості. Вісник Національної Академії оборони України. 2010. №. 5(18). С. 194—199.
- 39. Формування індивідуальної кар'єрної стратегії в аспекті соціальної мобільності особистості / Ю. Завацький та ін. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2019. №. 3(50), Т. 2. С. 65—73. URL: https://doi.org/10.33216/2219-2654-2019-50-3-2-65-73 (дата звернення: 13.09.2020).
- Чернявська В. Формування кар'єрних орієнтацій в процесі підготовки майбутніх практичних психологів. Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки. 2012. Вип. 37(61). С. 126—129.
- 41. Шатілова О. Предметне поле психології кар'єри: теоретичний огляд вітчизняних концепцій (2006-2018). Теорія і

- практика сучасної психології. 2018. №. 3. С. 267—273. URL: http://www.tpsp-
- journal.kpu.zp.ua/archive/3_2018/57.pdf (дата звернення: 15.09.2020).
- 42. Шеленкова Н. Розвиток у майбутніх психологів психологічної готовності до здійснення професійної кар'єри : монографія. Умань: Акварель, 2015. 194 с.

REFERENCES

- Akkermans, J., Richardson, J., & Kraimer, M. (2020). The Covid-19 crisis as a career shock: Implications for careers and vocational behavior. Journal of Vocational Behavior, 119:103434. https://doi.org/10.1016/j.jvb.2020.103434
- Berezovska, L. (2016). Career Orientation of Modern Students. Pedagogy and psychology of vocational education, 1, 105–113. (in Ukrainian)
- 3. Bilousova, N. (2019). Acmeolological approach to professional training of medical representatives in domestic pharmaceutical companies. Educational space of Ukraine, 15, 66–72. https://doi.org/10.15330/esu.15.66-72 (in Ukrainian)
- Bondarchuk, O. (2010). Psychological factors of successful professional career of heads of educational organizations. Bulletin of postgraduate education, 2, 175–182. (in Ukrainian)
- Borysiuk, A. (2007). Professional career as a sociopsychological phenomenon: [stages, types]. Problems of general and pedagogical psychology, 9(4), 94–101. (in Ukrainian)
- Vintoniak, V. (2014). Professional "Self-image" as a factor in determining an officer's career strategy. Extended abstract of PhD dissertation (Psychology). Vernadsky National Library of Ukraine (PA411388), Kyiv. (in Ukrainian)
- Govorun, T. (2009). Vocational education and career in the applied social-psychological researches. Information technologies and teaching aids, 6(14). http://lib.iitta.gov.ua/8548/1/218-640-1-PB.pdf (in Ukrainian)
- 8. Goncharova, N. (2016). The role of professional training in career designing of future teachers. Psychology and Personality, 2(10,1), 180–188. (in Ukrainian)
- 9. Horenko, M. (2016). The structure of students' psychological readiness for a professional career. http://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/4811 (in Ukrainian)
- Hupalovs'ka, V., Kaliamans'ka, O., & Shcherbatiuk, O. (2008).
  Gender peculiarities of career orientations of young people.
  Bulletin of Lviv University. Philosophical sciences series, 11, 229–246. (in Ukrainian)
- 11. Hura, N. (2019). Career satisfaction as a career development and social and occupational mobility factor. Organizational Psychology. Economic Psychology, 2-3(17), 35–47. https://doi.org/10.31108/2.2019.3.17.4 (in Ukrainian)
- Hura, N. (2019). Organizational and psychological factors of career development and interruption. PhD dissertation (Psychology). Higher Educational Institution University of Economics and Law "KROK". (in Ukrainian)
- Dolhykh, L. (2007). The influence of gender stereotypes on career aspirations of young people. Extended abstract of PhD dissertation (Psychology). Vernadsky National Library of Ukraine, Kyiv. (in Ukrainian)
- Yevtukh, M., & Skoryk, T. (2020). Acmeological approach to future teacher's professional success formation. Bulletin of the T. Shevchenko National University "Chernihiv Colehium", 7(163), 8–13. https://doi.org/10.5281/zenodo.3758956 (in Ukrainian)
- 15. Zhuravel, A. (2014). Intervision as a method of preparing future psychologists to build a professional career. Extended abstract of PhD dissertation (Psychology). Vernadsky National Library of Ukraine (PA409728), Kyiv. (in Ukrainian)
- 16. Zlochevska, L. (2014). Acmeological approach in preparation of student's young people to construction and realization of professional career. Proceedings of the Conference on Scientific and methodological support of professional education and training. Kyiv, March 24-25, 2014 (pp. 64-66). Kyiv: Institute

- 43. Штученко І. Сенсожиттєві орієнтації у студентів технічних ВНЗ, які ухвалюють кар'єрне рішення. Вісник Харківського національного університету ім. В. Каразіна. Серія: Психологія. 2014. №. 1099. С. 40—44.
- 44. Щотка О. Розвиток кар'єрної орієнтації "менеджмент" у магістранток. Організаційна психологія. Економічна психологія. 2017. №. 1(8). С. 91—97.
  - of Vocational Education under the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. (in Ukrainian)
- Zos-Kior, M. (2018). Improvement of State-Administrative Practice by Means of Career Consulting. Economic Journal of the Lesya Ukrainka Eastern European National University, 1, 29–35. https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-01-29-35 (in Ukrainian)
- Kanivets, T. (2015). Features of formation of psychological career-making readiness in students of higher education. Organizational Psychology. Economic Psychology, 1, 69–77. (in Ukrainian)
- 19. Karamushka, L., & Karamushka, T. (2019). Training program "Educational Staff's Career and Psychological Health". Organizational Psychology. Economic Psychology, 4(18), 36–45. https://doi.org/10.31108/2.2019.4.18.5 (in Ukrainian)
- 20. Karamushka, T. (2014). Postgraduate students' ideas about the essence of future professional career, possible directions and types of its implementation. Actual problems of sociology, psychology, pedagogy, 2(23), 92–98. (in Ukrainian)
- Kuznetsov, O. (2016). Career orientation of students of technical specialties. Visnik HNPU imeni G. Skovorodi. Psihologija, 52, 78–86. (in Ukrainian)
- 22. Kutsyi, O. (2019). Perspectives completing "psychology of career" as branch of psychology. Social & Legal Studios, 1(3), 10–14. (in Ukrainian)
- 23. Kutsyi, O. (2015). The potential of career psychology and the prospects for its application to staff working in special settings. Problems of extreme and crisis psychology, 18, 111–120. (in Ukrainian)
- 24. Kucheryaviy, O. (2014). Acme-Synergetic Concept of Career Growth as a Result of Self-Creativity and Professional Creativity of a Personality. Scientific works of DonNTU. Series "Pedagogy, Psychology and Sociology", 1(15,2), 136–141. (in Ukrainian)
- 25. Lavrynenko, L. (2020). The quarantine labor market and the professions that will be in demand after the COVID-19 pandemic. ΛΟΓΟΣ. ONLINE: Economic sciences, 9. https://doi.org/10.36074/2663-4139.09.03 (in Ukrainian)
- 26. Lutai, L. (2020). Unemployment problems of Ukraine in the conditions of coronavirus disease. Proceedings of the Conference on Competitive model of innovative development of Ukraine's economy. Kropyvnytskyi, April 14, 2020. (pp. 273–274). Kropyvnytskyi: Central Ukrainian National Technical University. (in Ukrainian)
- 27. Mayorchak, N., & Mozola, N. (2014). Psychological aspects of career orientations of lower-level managers. Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs. Series "Psychology", 1, 252–259. (in Ukrainian)
- 28. Ovsiannikova, V. (2013). Features of a professional career. Problems of Modern Psychology, 1, 91–104. (in Ukrainian)
- Petrovska, I. (2015). Psychological features of the career orientations of students-psychologist. Young Scientist, 2(17), 224–227. (in Ukrainian)
- Poplavska, A. (2006). Psychological features of career orientations of servicemen. PhD dissertation (Psychology). Kostyuk Institute of Psychology, Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv. (in Ukrainian)
- 31. Procedure for registration, re-registration of the unemployed and keeping records of persons seeking employment, Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine №. 792 (2018)

- (Ukraine). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2018-%D0%BF#Text (in Ukrainian)
- 32. Proskurka, N. (2009). Professional career as one of the aspects of professional development of personality. Proceedings of the National Aviation University, 2, 28–31. https://doi.org/10.18372/2411-264X.2.2120 (in Ukrainian)
- 33. Roshchenko, O. (2019). Musicological acme of Nataliia Savytska: on the way toward Musicological Acmeology. National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald, 2, 328–332. https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2019.177709 (in Ukrainian)
- 34. Svintsytskyi, M. (2020). Global labor market trends related to COVID-19. Proceedings of the Conference on Personnel management in the Institute of Economics, Kyiv, April 29, 2020 (pp. 84–85). Kyiv: National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute". (in Ukrainian)
- Suriakova, M. (2008). Ideas about the professional career of future metallurgical engineers. Actual problems of psychology Vol. 1: Organizational psychology. Economic psychology. Social psychology (21-22), 125–131. (in Ukrainian)
- 36. Tatarinov, Ye. (2009). Acmeological approach to the formation of personality in professional activities. Bulletin of the National Defense Academy of Ukraine, 2(10), 140–146. (in Ukrainian)
- 37. Tatarinov, Ye. (2010). Psychological features of officers' career aspirations. Bulletin of the National University of Defense of Ukraine, 4(17), 211–219. (in Ukrainian)
- Tverdokhvalova, Yu. (2010). The relationship between students' career orientation and personality orientation. Bulletin of

- the National Defense Academy of Ukraine, 5(18), 194–199. (in Ukrainian)
- Zavatskyi, Yu., Zavatskyi, V., Davydenko, N., Kurta, I., Kurta, O., Nikolaevska, O., & Kharchenko, R. (2019). Formation of individual career strategy in the aspect of social mobility of the person. Theoretical and applied problems of psychology, 3(50,2), 65–73. https://doi.org/10.33216/2219-2654-2019-50-3-2-65-73 (in Ukrainian)
- Cherniavska, V. (2012). Formation of career orientations in the process of training future practical psychologists. Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 12. Psychological Sciences, 37(61), 126–129. (in Ukrainian)
- 41. Shatilova, O. (2018). Career psychology in Ukraine: a review of research, 2006-2018. Theory and Practice of Modern Psychology, 3, 267–273. http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/3 2018/57.pdf (in Ukrainian)
- Shelenkova, N. (2015). Development of future psychologists' psychological readiness to pursue a professional career: monograph. Akvarel. (in Ukrainian)
- Shtuchenko, I. (2014). Sense-life orientation of students of technical universities who make career decisions. The Journal of V. Karazin Kharkiv National University. Series "Psychology", 1099, 40–44. (in Ukrainian)
- 44. Schotka, O. (2017). Development of management career orientation in female Master's students. Organizational psychology. Economic psychology, 1(8), 91–97. (in Ukrainian)